

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

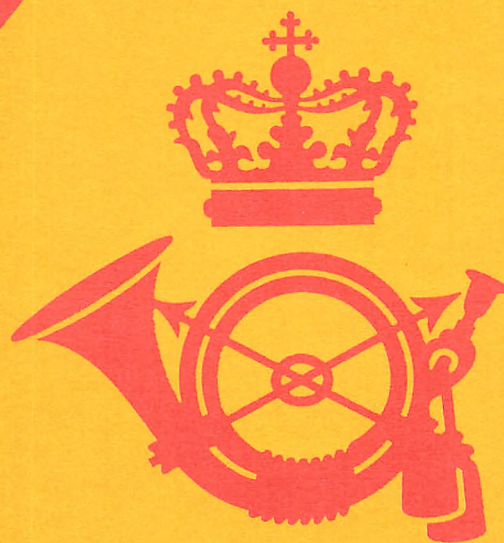
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

25 ÅR i LYONGADE SØNDERBRO POSTKONTOR

25 ÅR I LYONGADE SØNDERBRO POSTKONTOR

Forord

af postmester E. Storgaard

Sønderbro Postkontor har 25 års jubilæum den 5. november 1989. Postkontorets historie går naturligvis mange flere år tilbage i tiden, men det, vi markerer med dette beskedne festskrift, er vores 25 år her i huset i Lyongade 23.

25 år er kun en kort tid af Postvæsenets 365 årige historie, men det er 25 år med ændringer og udviklinger i et tempo og omfang, der ind imellem er løbet så hurtigt, at det har knebet for nogle medarbejdere at følge med. Navnlig de sidste 2 - 3 år er det gået stærkt. Vi er blevet en del af en selvstændig postkreds og har fået stor frihed til at handle indenfor givne rammer. Det gælder både med hensyn til økonomien, men også indenfor personalepolitikken, hvor vi nu selv kan ansætte og udnævne vore medarbejdere.

Vi har fået opbygget en velfungerende salgsafdeling, der når ud til vore kunder med tilbud og service. Vi er godt på vej til at forlade den manuelle styring og går i nær fremtid over til styring ved hjælp af EDB-systemer.

Vor kundeekspedition bliver fornyet med nye skranke, klimaanlæg og nyt indgangsparti, så det fremtræder lyst og venligt.

Altsammen forandringer som giver store investeringsomkostninger, der kun kan hentes hjem ved rationaliseringer og effektiviseringer af arbejds-gange og styresystemer. Foranstaltninger der kan koste arbejdspladser, men som er nødvendige, hvis vi skal stå rustet til den konkurrence, vi kommer ud for, når det indre marked bliver en realitet.

Jeg håber dette hæfte kan vække minder hos vore ældre - nuværende og tidligere - medarbejdere, og at det kan fortælle vore yngre medarbejdere om forholdene før og nu.

Desværre falder jubilæumsdagen sammen med den periode, hvor vi må lukke posthuset på grund af ombygning. I stedet markerer vi jubilæum og åbningen af den moderniserede kundeekspedition søndag den 26. november, hvor alle medarbejdere er velkomne.

Jeg vil slutte med at takke alle medarbejdere for den gode indsats, de yder i det daglige, og ønske, at vi fortsat kan bevare Sønderbro Postkontor som en god arbejdsplads med et fysisk og psykisk arbejdsmiljø, der er til glæde for alle parter.

Med venlig hilsen

E. Storgaard

Postens historie i Danmark

Den 24. december 1624 udsendte Chr. IV sin "Forordning om Postbudde", hvorved Danmark fik sit Postvæsen. Fire postforvaltere blev ansat, og i København blev der udnævnt en postmester - "en ædru og flittig Mand". Desuden blev der oprettet en kørende post mellem København og Hamburg og 8 gående til rigets udkanter. Den 16. juli 1653 fik en hamburger-købmand, Poul Klingenberg, eneret på al postbesørgelse i Danmark. Han udvidede postnettet betydeligt, og der blev indsat posttryttere på hovedruterne. I 1685 fik Christian Gyldenløve Postvæsenet "tillagt, foræret og overdraget". I 1711 overgik Postvæsenet til den danske stat.

I slutningen af 1700-tallet begyndte man at bygge stenbelagte køreveje, og der kom gang i den agende post. I 1798 købte Postvæsenet sin første diligence i Amerika til ruten København-Helsingør, og året efter blev en danskbygget vogn indsat mellem København og Korsør.

Diligencekørslerne kulminerede i begyndelsen af 1860'erne, og i 1912 indstilledes kørslen på de sidste ruter: Årup-Bogense og Roskilde-Skibby og Vejle-Brande.

Diligencen blev kørt af en postillon, som gav signaler med post-

Forordning
Om
Post-Budde.

Christian
den Tjerde / med Guds
Naade / Danmarks /
Nergis / Wendis oc
Gottis Konning Her-
tug vdi Sleßvig / Hol-
sten / Stormarn oc Dithmerßen / Grefue
vdi Oldenborg oc Delmenhorst etc. Vis-
re alle Witterligt / at efter som Wi Naad-
digt for gaat anseet haffuer / Ordinarie
Budde offuer alt Vort Rige Danmark
at anrette / Da haffuer Wi derforre erac-
tet at bære fornøden / forbe-: Budde oc
deris Breff-Pendinge belangende / en
huer til efterretning denne Vorts For-
ordning at lade vdgaa / huor efter alle
oc huer vedkommer / sig haffuer at rette oc
forholde. Giffuet paa Vort Slot Kiøben-
haffn den 24. Decembris / Aar 1624.

hornet undervejs. På nogle ruter var han ledsaget af en postkonduktør, som tog sig af post og passagerer. En anden af de agende poster var kugleposten, en enestående dansk opfindelse. Den anvendtes i årene 1815-1865.

I slutningen af 1700-tallet drev Postvæsenet flere færgerier ved hjælp af sejlskibe. I 1828 fik man

Danmark fik sit postvæsen selve juleaftensdag, 24. december 1624, da Chr. IV udsendte sin "Forordning om Post-Budde".

Danmarks første frimærke, Fire Rigsbankskillingsmærket, blev udgivet 1. april 1851. Det blev leveret i ark á 100 stk, og de enkelte frimærker skulle klippes ud af arket.

Arets julemærke i 1927 var et mindeportræt af postmester Einar Holbøll, der døde dette år. I 1904 havde Holbøll udsendt Danmarks første og dermed verdens første julemærke - en genial indsamlingsidé var virkeliggjort. Til julen knytter sig endnu et berømt navn fra etaten, nemlig Peter Faber, der var telegrafdirektør fra 1852 og indtil sin død i 1877. Peter Faber var udstyret med store digteriske evner, som han bl.a. omsatte i de populære julesange "Højt fra træets grønne top" og "Sikken voldsom trængsel".

sit første dampskib, hjuldamperen "Mercurius", som blev indsat på Storebæltsoverfarten. I 1883 blev Postvæsenets færgerier overtaget af DSB.

I 1920'erne blev det pålagt Postvæsenet at drive en række småfærgerier, som efterhånden blev overflødige med undtagelse af Fanø-Esbjerg, som i 1977 overgik til DSB.

Danmarks første jernbanestrækning blev åbnet i 1847 mellem København og Roskilde, og fra første færd blev den benyttet til postbefordring. I 1856 fandt Postvæsenet det praktisk at lade postpersonale køre med på toget for at færdiggøre posten. Det bevægelige postkontor var indført i Danmark.

I 1920 blev de første officielle danske luftpostruter over landegrænserne åbnet mellem København-Malmö-Warnemünde og København-Hamburg med mulighed for viderebefordring pr. fly til henholdsvis Berlin og London.

Danmark fik sit første frimærke i 1851 - en stor postal revolution i Danmark. Det første frimærke blev det brune Fire Rigsbankskillings. Det lille frimærke med løver og bølgelinier er verdens næstældste frimærkemotiv og er endnu i brug. Det blev udvalgt efter en konkurrence i 1902.

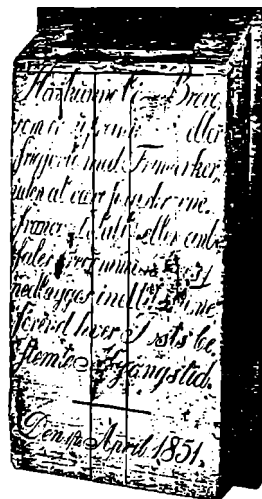
Det første julemærke i verden udkom i Danmark i 1904 på initiativ af postmester Einar Holbøll. Det indbragte efter datidens målestok

den store sum af 74.000 kroner. I dag drejer det sig om mange millioner kroner - 1988 godt 16 mio. kr. Pengene bliver brugt på driften af de 4 julemærkehjem til fordel for syge børns rekreationsophold.

De røde postbude kan vi ikke lave om på. De er en del af vores hverdag. I Christian Gyldenløves bestalling blev det påbudt ham at indføre uniformer i de oldenborgske farver. Farverne i det oldenborgske kongehus' familievåben er stadig P&T's: to røde bjælker på gul bund, er blevet til gule postbiler og røde jakker.

Landposten startede i 1860. Først gik han, men nu har han enten en postgul cykel eller bil.

Alle i Postvæsenet er "TROE OG AGTSOM". Dette er Postvæsenets gamle motto, og det gælder stadig. Ingen i etaten, bortset fra en agende postmester i 1770, har dog båret etatsskilt med slagordet.

Med frimærkets indførelse 1.4.1851 fulgte også de første brevskuffer. Nogle var af træ, andre af blik og med tekst i skrift, som det ses her.

Postens historie på Amager

Amager - den grønne ø - omgivet af Øresund og Kalveboderne, er omkring 13 km i længden og omkring 10 km i bredden, ikke særlig stor, men af vigtig betydning både nu og før i tiden.

Den hollandske bosætning startede i 1500-tallet. De første kolonister fik til opgave at opdyrke jorden, specielt at skaffe grøntsager og andre have-produkter til hovedstaden - Amager var Københavns spisekammer.

Endnu i 1700-tallet var Amagers vejnet meget enkelt. Når den rejssende forlod hovedstaden gennem Amagerport, skulle en vindebro fra Ravelinen til selve Amager passeres, før det flade Amagerland lå åbent.

Det første stykke derefter var en ældgammel vej og kaldtes Broen eller Amagervej. Herefter delte vejen sig i to grene: en gren fulgte nogenlunde nuværende Amagerfælledvej til Sundbyvester - en anden deltes kort efter i to nye grene, hvoraf den vigtigste var Amager Landevej. Med indlømmelsen af Sundbyerne i Københavns kommune den 1. januar 1902, ændrede Amager Landevej navn til Amagerbrogade.

Først i slutningen af 1800-tallet begyndte en bymæssig bebyggelse at udvide sig af de to gamle

landsbyer, Sundbyøster og Sundbyvester, der begge i 1878 var blevet udskilt fra Tårnby Sogn.

I 1830 havde øen 6.000 indbyggere fordelt på 193 bøndergårde, 76 husmandssteder og 652 beboelseshuse, heraf de 334 i Dragør. Der var desuden 2 kirker, 9 skoler, 9 møller, 5 kroer, 9 industrivirksomheder og 10 offentlige bygninger. I 1860 var der 9.200 indb., i 1890 19.000 indb., og i 1910 var der næsten 45.000 indbyggere med ca. 2.000 ejendomme.

Her på Amager var det i begyndelsen af Postens historie hovedsagligt bønderne, der agerede postforbindelse mellem øens beboere og omverdenen, når de flere gange ugentlig drog til torvs i hovedstaden.

Amagerbro var fra 1852 underlagt Københavns omdelingsdistrikt, hvorimod resten af øen, og dermed også Sundbyerne, henregnedes til det københavnske landdistrikt.

Sidst i 1840'erne blev der oprettet en dagvognsforbindelse mellem København og Dragør af en københavnsk vognmand. Ruten, der befaredes med hestetrukne omnibusser, havde primært personbefordring til formål, men medtog tillige al foreliggende post på turen.

Et af landets første brevsamlingssteder oprettedes på Amager i Dragør i 1850, og den 1. maj 1857 etableredes brevsamlingsstedet i Sundbyøster.

Oversigt over breve til og fra Sundbyøster Brevsamlingssted i 1872:

	Til	Fra
Januar	1062	310
Februar	978	285
Marts	1168	317
April	1036	256
Maj	1089	296
Juni	1092	308
	6425	1772

Op til 1867 blev den københavnske brevpost "kun" omdelt 4 gange dagligt, men fra 1. marts 1876 blev en udvidet ombæring foretaget, og brevposten blev nu omdelt 7 gange dagligt, begyndende kl. 7.30 og afsluttedes med dagens sidste udgang kl. 19.30. Ordningen var dog kun gældende for det indre København og på Christianshavn. Forstæderne måtte "nøjes" med de hidtidige 4 daglige ombæring.

Da "Sundbyernes Postekspedition" blev oprettet den 1. marts 1892 bestod personalet, foruden postekspeditøren, af 2 røde postbude og 2 landpostbude. Postomdelingen i Sundbyerne udførtes således, at det postbud, der var brevbærer og kassetømmer havde det største distrikt, medens det

andet postbud - der havde et mindre distrikt - tillige benyttedes som pakke-postbud, og ved hjælp af en gul 2-hjulet trækvogn omdelte ankomne pakker. De 2 landpostbude besørgede postomdelingen i Tårnby og Tømmerup.

Postbefordringen på ruten Christianshavn - Sundbyerne - Dragør foregik i en periode mellem ca. 1900 - 1906 med en privatejet "Postautomobil". Fra 30. juli 1906 blev denne rute dog overtaget af Dansk Automobil-Aktieselskab. Denne trafik opretholdtes dog kun indtil den 1. august 1907, hvorefter den nye Amagerbane benyttedes til postbefordring.

Samme tidspunkt, 1. august 1907, kom postetatens første motorkøretøj - en motorcykel med sidevogn - på gaden. Den var konstrueret af den legendariske danske opfinder og flyvepionér, Jacob Christian Ellehammer, som udførte den første flyvning i Europa.

Motorcyklen blev benyttet til forbindelseskørsel mellem Amagerbro Station på den nyetablerede Amagerbane og til Hovedbanegården og Slangerup-banen.

Med motorcyklen blev motoriseringen af Postvæsenet indledt. Året efter blev den erstattet af en ikke mindre seværdig bil.

Amagerbanen gik fra Amagerbro Station til Dragør. Men allerede i 1938 indstilledes persontrafikken for dog at blive genoptaget i den benzinfattige krigstid. Siden

1947 har banen kun transporteret gods, og fra 1957, på grund af lufthavnens udvidelse, kun på strækningen Amagerbro-Kastrup.

Postvæsenet bestræbte sig til stadighed på at forbedre omdelingen til beboerne, og i Sundbyerne blev der fra 1899 indført 5 daglige

ombæringer. Desuden inddrog man nye kvarterer under den lokale omdeling.

Desuden blev antallet af brevkasser forøget, og der indførtes en hyppigere tømning af disse. Det var gjort muligt ved, at man nu lod kassetømmerne benytte cykel.

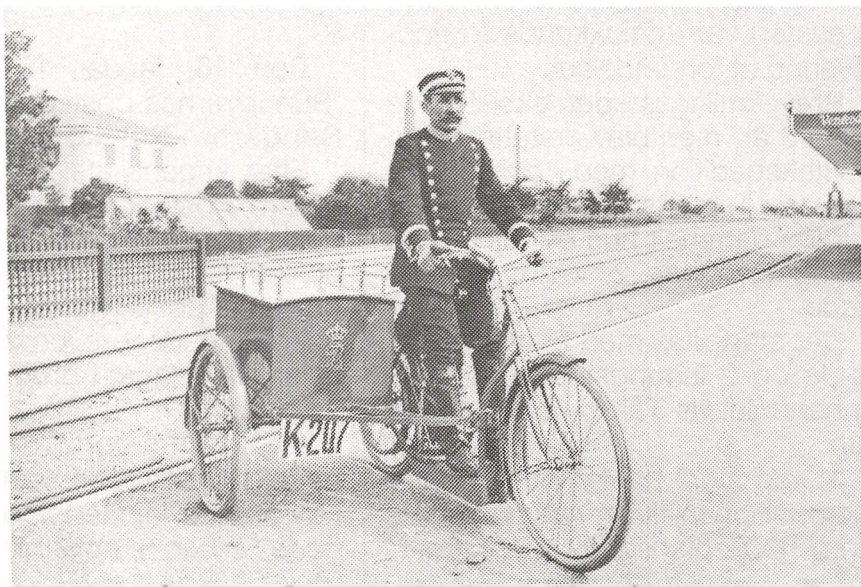
Postvæsenets udvikling i Sundbyerne ses af følgende:

1892	13.000 beboere og 4 mand ekspederede	155.000 breve
1901	22.000 - - 22 - -	407.000 -
1911	37.000 - - 36 - -	1.079.000 -
1921	51.000 - - 59 - -	2.025.000 -
1927	80.780 - - 84 - -	4.856.000 -
1938	103.209 - - 114 - -	7.667.000 -

Til sammenligning kan man se de endelige tal fra 1988:

88.735 beboere og 230 mand ekspederede 24.886.606 breve.

Tallene for brevene er udelukkende de breve, der ankom til beboerne.

*Amagerbro Station.
1. august 1907 ved Amagerbanens åbning. Postvæsenets første motorkøretøj som benyttedes til forbindelseskørsel.*

Jubilæum 25 år

Det hele startede den 1. maj 1857, hvor der blev oprettet et brevsamlingssted i Sundbyøster, hvorfra der blev foretaget postomdeling. Brevsamlingsstedet var underlagt det Kongelige Fodpostkontor i København.

Brevsamlingsstedet blev dog nedlagt igen den 30. juni 1873, hvorefter postomdelingen i Sundbyerne blev lagt under Christianshavns Postdistrikt.

Sundbyernes indbyggerantal var støt stigende, og i slutningen af 1880'erne var det steget til ca. 13.000. Af hensyn hertil blev brevsamlingsstedet genoprettet den 1. april 1889 på Amagerbrogade 46 i en bagbygning til et lille hus overfor Sundby Kirke. Dette brevsamlingssted var udelukkende for indlevering af forsendelser.

Brevsamlingsstedet eksisterede kun i 3 år, men blev erstattet af en postekspedition med postomdeling den 1. marts 1892 med lokaler i et lille gammelt hus på hjørnet af Amagerbrogade 27 og Oliebladsgade.

Der startedes med 2 røde postbude og 2 landpostbude, der gik til henholdsvis Tårnby og Tømmerup.

1. oktober 1894 flyttede postekspeditionen til en nyopført ejendom i Oliebladsgade 5, og fra 1.

oktober 1898 blev postekspeditionen selvstændigt regnskabsførende.

Sundbyerne blev den 1. januar 1902 indlemmet i Københavns kommune, og den 1. september 1902 blev postekspeditionen omdannet til postkontor under navnet "Sundbyernes Postkontor" - et selvstændigt postkontor med en postmester som chef.

Med tiden blev lokalerne i Oliebladsgade 5 for trange, og da KFUM i 1922 besluttede at bygge eget hus på nabogrunden, Oliebladsgade 7-9, forhandlede Postvæsenet med KFUM, og resultatet blev, at "Sundbyernes Postkontor" den 19. april 1925 kunne tage nye lokaler i brug i Oliebladsgade 9.

Den 16. januar 1927 skiftede "Sundbyernes postkontor" navn til **Sønderbro Postkontor**.

Efter krigens afslutning fik Sønderbro Postkontor tilladelse til, på den tilstødende hjørnegrund, at opføre en midlertidig barak, til brug for postkontorets afdeling af ankommende brevpost. Disse lokaler blev taget i brug den 8. november 1947.

Efter 72 års ophold i Oliebladsgade, flyttede postkontoret til de nuværende lejede lokaler i Lyongade 23 den 5. november 1964.

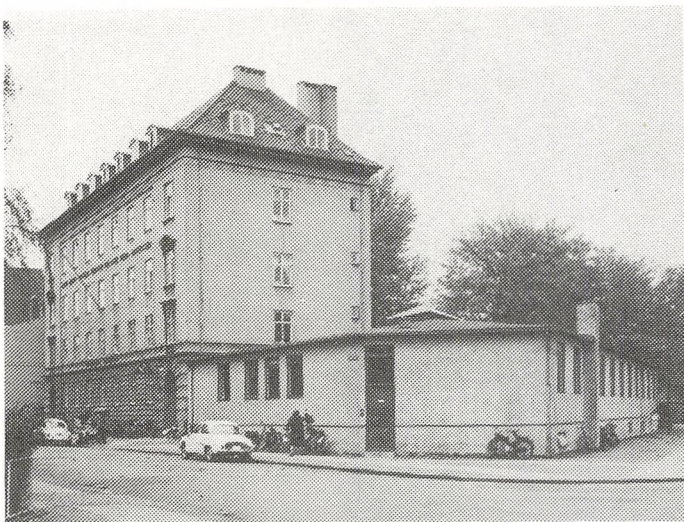

Sundbyernes Postekspedition på hjørnet af Ollebladsgade og Amagerbrogade, 1892.

Sundbyernes Postkontor, Ollebladsgde 5, 1903. Bygningen ejedes af den daværende postekspeditør.

Fra tiden i Ollebladsgade 9

Lederne gennem årene i Sundbyerne

*Sundbyernes Postkontor,
1910.
Postmester E.A.R.P. Lund*

Tømrer Bendt Lund var den første brevsamler på brevsamlingsstedet i Sundbyvester, men fra den 27. august 1858 overtog Bager Schumacher erhvervet som brevsamler. Bager Schumachers årlige godtgørelse var 24 rigsdaler, og det årlige brevantal var ca. 4.000 stk.

I 1862 steg det årlige brevantal til ca. 6.000 stk., og Bager Schumacher fik lønforhøjelse til 36 rigsdaler årligt. Foruden den årlige godtgørelse kunne brevsamler

Schumacher kræve bærepenge hos adressaterne.

Fra 1. januar 1868 blev politibetjent Walther ansat som brevsamler, nu imod en årlig godtgørelse på 80 rigsdaler. Politibetjent Walther var brevsamler indtil 30. juni 1873. 1. juli 1873 blev Sundbyerne optaget som en del af Christianshavns Postdistrikt.

Brevsamlingsstedet blev genoprettet 1. april 1889, men brevsamleren kendes ikke.

Ved oprettelsen den 1. marts 1892 af "Sundbyernes Postekspedition", der samtidig fungerede som telegrafekspedition, blev den første chef, postmester Edmund Anton Peter Rudolph Lund, ansat som postekspeditør.

Postmester Lund blev født i København den 25. maj 1860 og blev i 1882 ansat som reservetelegrafist og i 1887 udnævnt til telegrafist.

1. september 1902 blev han ved oprettelsen af "Sundbyernes Postkontor" udnævnt til postmester ved dette kontor, hvor han virkede til sin afsked på grund af alder den 31. maj 1930.

1. juni 1930 blev postmester Karl Frederik Kristian Hasting ansat. K.F.K. Hasting, der blev født i 1877 og var cand. jur., indtrådte i Postvæsenets tjeneste i 1893 og avancerede gennem de forskellige grader, indtil han i 1930 udnævntes til postmester for Sønderbro Postkontor. Her kom Hastings juridiske indsigt - postmesteren havde bestalling som overretssagfører - ofte både ham og kunderne til stor hjælp. Han tog sin afsked fra Sønderbro Postkontor den 30. juni 1945.

Herefter kom postmester Vilhelm Jensen, som var i embedet indtil 28. februar 1962. Den 1. marts 1962 tiltrådte postmester Holger Ibsen. Postmester H. Ibsen var i embedet indtil sin død den 15. november 1972.

Bent Halfdan Bruun Frantsen (overkontrollør København) var konstitueret postmester fra den 20. november 1972 til 31. januar 1973, hvorefter postmester Henning Andersen blev ansat. Han fratrådte den 31. december 1986, og den 1. januar 1987 tiltrådte den nuværende postmester Erik Storgaard.

Oversigt over postmestre:

E. A. P. R. Lund
01.03.1892 - 31.05.1930

K. F. K. Hasting
01.06.1930 - 30.06.1945

V. Jensen
01.07.1945 - 28.02.1962

H. Ibsen
01.03.1962 - 15.11.1972

B. H. Bruun Frantsen
(konstitueret)
20.11.1972 - 31.01.1973

H. Andersen
01.02.1973 - 31.12.1986

E. Storgaard
01.01.1987 -

Nutiden

af Overassistent Kim Ørving

Sønderbro Postkontor er i dag et kredspostkontor med Kastrup og Dragør, som underlagte postkontorer. Postkredsene opstod, da postregionerne blev nedlagt. Sønderbro Postkontor fik derfor tilført nye arbejdsopgaver og mere ansvar.

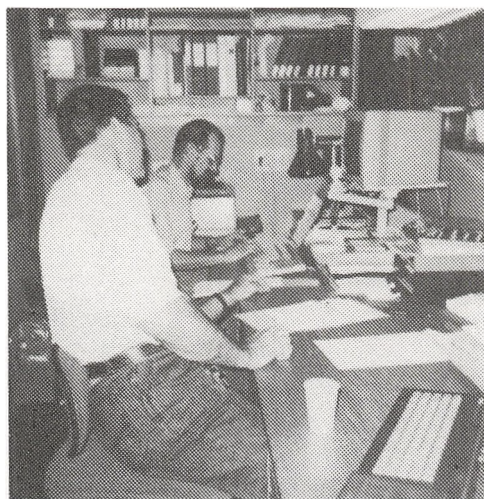
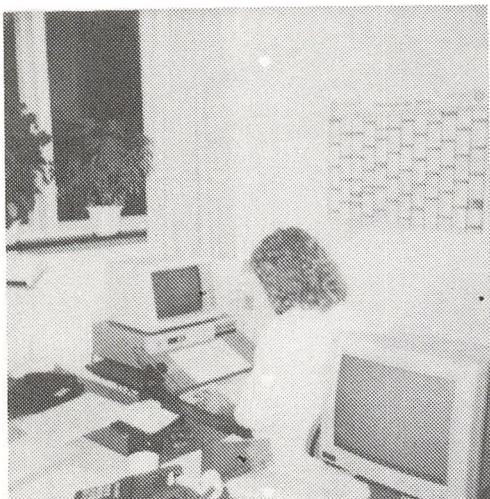
De nye arbejdsopgaver, det større ansvar og de nye tiltag gør, at udviklingen i dag går meget stærkt.

Af nye tiltag kan nævnes indførelse af kasseterminaler i indleveringen og OCR-sortering af breve i

Københavns Postterminal samt EDB til det administrative personale.

Alt sammen betyder det, at der bliver stillet større krav til alle medarbejdere, som de lever op til ved at være interesserede, positive og forstående for nye produkter og ændrede arbejdsgange.

Fra at være et postkontor, hvor tingene tidligere udviklede sig stille og roligt, har Sønderbro Postkontor ændret sig til et dynamisk resultatcenter

Et kig ind i nutiden, hvor den nye teknologi præger dagligdagen.

Tv.: Kontorassistent Linda Olsen ved en af kontorets PC'ere.

Th.: John Christensen og Ole Hansen i færd med at indtaste distrikternes grundoplysninger i et Postalt Standard System - DIA.

Fremtiden

af postmester E. Storgaard

Det er svært at spå om fremtiden, men på mange områder ved vi allerede i dag, at der vil ske flere forandringer.

Et nyt omdelingssystem er i sin vorden og vil skulle gennemføres i løbet af 1990. PTS = PosthusTerminalSystemet må forventes at være installeret i skrankerne indenfor de kommende ca. 1 - 1 1/2 år.

Vi kan også vente ændringer i posthusstrukturen og nye aktiviteter iværksat med blandt andet check-clearing og OCR-sortering.

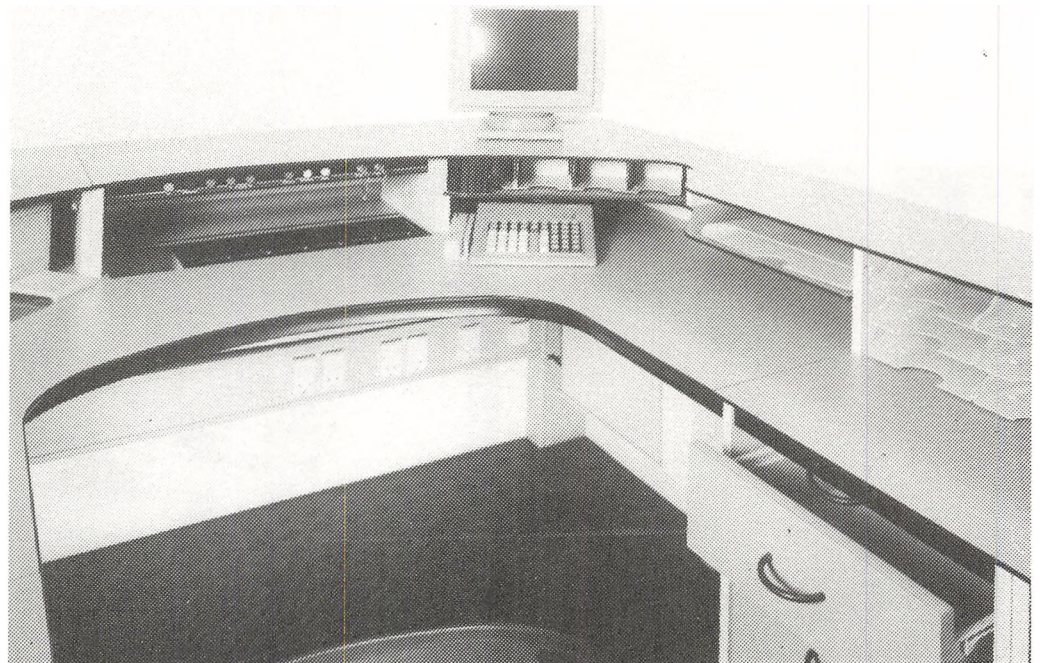
Der bliver opgaver nok at tage fat på, og kravene til os om kvali-

tet, service og priser forstærkes i takt med stigningen i konkurrencen fra de alternative virksomheder.

I ledelsen er vi klar til at løse opgaverne i et fortsat godt og positivt samarbejde med alle medarbejdere, og jeg tror, vi sammen kan løse problemerne på en måde, alle kan acceptere.

Med venlig hilsen

E. Storgaard

Et kig bag en af de nye skranker med PTS.

Et skrankemodul set fra kundesiden.

**25 ÅR I LYONGADE
er udgivet af
SØNDERBRO POSTKONTOR**

Redaktion:

Jette Larsen
Anja Nielsen
Ole Skøtt (ansv.)

Billedmateriale:

Venligst udlånt af
Post- og Telegrafmuseet
Postgirokontoret
Jan Hjælmhof

Sats og montage:

Allan Meyer

Tryk:

P.E. offset, 6800 Varde

Oplag:

800 eksp.

Copyright
Sønderbro Postkontor
1989

